

FRA HOSPITAL TIL NY VÆKST PÅ SUNDHEDS-, SOCIAL- OG UDDANNELSESOMRÅDET

EFTER HOSPITALSLUKNINGEN I 1984 GIK DIAKONISSESTIFTTELSEN IND I EN BRYDNINGSPERIODE, HVOR MANGE YDELSESOMRÅDER KOM OG GIK, FOR PÅ VEJ IND I DET 21. ÅRHUNDREDE AT HAVE SKABT DET SOLIDE FUNDAMENT, SOM DIAKONISSESTIFTTELSENS NYE STORE HELHEDSPÅN BYGGER PÅ I DAG.

Diakonissestiftelsens nyere historie fra midt 60'erne og frem til jubilæumsåret 2013 afspejler den udvikling, der er pågået i Danmark i samme periode.

I 1970'erne blev Rigshospitalet, Hvidovre og Herlev Hospital bygget for at honorere de øgede krav til en stærkt voksende offentlig sektor. Det skete på bekostning af selvejende institutioner og private sygehuse som Diakonissestiftelsens Hospital. Lukningen af hospitalet i 1984 var et stort fagligt tab. Blandt andet var læbe-ganespaltekirurgien en landsdækkende funktion, og hospitalet var internationalt kendt og respekteret for den høje faglighed på området. Forud for lukningen af hospitalet var der stærke kræfter i gang for som minimum at beholde netop læbe-ganespaltekirurgien på Diakonissestiftelsen. Men hensynet til helheden i behandlingen, gjorde det ikke muligt.

Men hvor der lukkes døre, åbnes der nye. Hospitalets lukning blev afløst af et stigende fokus på sygepleje og rehabilitering ikke mindst i forhold til ældre og udsatte borgere med særlige behov. Etablering af hospice, psykiatriske bofællesskaber, øget fokus på ældrepleje og rehabilitering bl.a. med privat hjemmepleje, koblet til en stærk uddannelsesenhed har siden hen taget over, hvor hospitalet slap.

BRYDNINGSTID

I første omgang kom København Kommunes beslutning umiddelbart efter hospitalslukningen om at placere Geriatrik Center på Diakonissestiftelsen i 1985 som en kærkommen mulighed for at fastholde den høje faglighed omkring sygepleje og ældre, som var opnået gennem årene. Åbningen af Geriatrik Center blev set som en anerkendelse af Diakonissestiftelsen som en stærk medspiller på det sundhedsmæssige område. Indenfor genoptræning og rehabilitering var Geriatrik Center

fagligt set noget af det mest fremsynede i 80'erne. Det var aftalt, at dele af centret skulle overgå til at være en geriatrisk behandlingsafdeling for Bispebjerg Hospital, og der blev også knyttet en overlæge til centret i 1990 med henblik på at oprette afdelingen.

Overflytningen af afdelingen blev imidlertid aldrig gennemført. Københavns Kommune hjemtog geriatrien i 1991, og efterlod Diakonissestiftelsen med endnu en stor lukning, denne gang af ca. 600 arbejdspladser. Om perioden op til lukningen af Geriatrik Center skriver overfysioterapeut Ingrid Knudsen:

"Jeg tror, alle følte en stor styrke og samhørighed, da vi i hundredvis marcherede med vores fakler og faner ned ad Gl. Kongevej ind til Rådhuspladsen."

Men Diakonissestiftelsen fandt hurtigt nye muligheder. Først og fremmest gennemførte bestyrelsen en stor satsning ved i 1997/98 at etablere Diakonissestiftelsens Hospice, hvor Diakonissestiftelsen som et af de første steder i Danmark etablerede ti hospicepladser uden offentligt tilskud. Det kom først i år 2000. Etableringen af Hospice står i dag som et fagligt og diakonalt flagskib, som senere er blevet udvidet med et udgående hospiceteam i 2006. Som noget helt nyt blev Diakonissestiftelsen i 2010 også leverandør af privat hjemmepleje.

Samarbejdet med Frederiksberg Kommune omkring ældre blev intensiveret efter hospitalslukningen. I 1992 blev Frederiksberg Kommunes Ældrecenter på Diakonissestiftelsen etableret, og som et af de første steder i landet etableredes i samarbejde med Frederiksbergs Kommune, Sundhedscenter Frederiksberg. Også Lægevagten blev indrettet sammen med sundhedscenteret. Gennem årene blev antallet af senge i ældrecenteret reduceret, hvilket betød, at den resterende del af Ældrecenteret i 2005 blev omdannet til Døgnenheden

Forud for lukningen af Diakonissestiftelsens Hospital var der stærke kræfter igang for at omstøde beslutningen.

med særligt fokus på ældre medicinske patienter, der i en afgrænset periode modtog rehabilitering. Den markante faglige profil omkring ældre og sygepleje/rehabilitering som behandlingstilbud ophørte i 2009-2011, hvor Frederiksberg Kommune først hjemtog Sundhedscentret og senere Døgneheden.

UDDANNELSE SOM FUNDAMENT

Fra hospitalets lukning til i dag ses en parallel udvikling indenfor uddannelserne på Diakonissestiftelsen. Sygeplejeskolen forsvandt i første omgang sammen med lukningen af hospitalet. Samtidig flyttede Sygehjælpereskolen fra Frederiksberg Hospital til Diakonissestiftelsen. I 1991 så social- og sundhjælperuddannelserne dagens lys ved en reform af erhvervsuddannelserne, der udviklede omsorgsuddannelsen fra at være overvejende praktisk orienteret til at være en mere skolebaseret uddannelse. Udbuddet af sundhedsuddannelser udvidedes allerede året efter, da Frederiksberg Kommunes sygeplejeskole blev flyttet til Diakonissestiftelsen. Efterhånden som Sundhedscentret og Døgneheden blev lukket ned, overtog Diakonissestiftelsens Uddannelsescenter de tomme lokaler. Især søgningen til de grundlæggende social- og

sundhedsuddannelser steg markant. Det suppleredes med et samarbejde med Voksenuddannelsescentret Frederiksberg om HF forløb med en særlig sundhedsfaglig profil som et af de første steder i Danmark.

Med 3K uddannelsen i 2009 blev der igen skrevet uddannelseshistorie på Diakonissestiftelsen. Dels er 3K uddannelsen (kristendom, kultur og kommunikation) den første professionsbacheloruddannelse i Danmark, der sigter mod at uddanne bachelorer til den kirkelige sektor. Dels er 3K uddannelsen blandt de første videregående uddannelses tilbud, der sigter mod at uddanne professionelle medarbejdere og ledere til den frivillige sektor og civilsamfundets organisationer.

3K uddannelsen har sit udspring helt tilbage i 1979, da et samarbejde mellem flere kirkelige og diakonale organisationer førte til oprettelsen af et nyt uddannelses tilbud Sogne-Diakonien på Diakonissestiftelsen. Dermed blev en lang tradition holdt i hævd, idet uddannelses tilbud på Diakonissestiftelsen traditionelt har indeholdt kristendoms- og kirkefaglige elementer. Sogne-Diakonien, blev i 2000 afløst af den SU-godkendte Kirkefaglig Videreuddannelse, der primært sigtede mod at dække >

et uddannelsesbehov blandt den voksende gruppe af sognemedhjælpere i folkekirken. Tilkomsten af 3K uddannelsen bidrog også til at øge den faglige bredde og de samlede tværfaglige kompetencer på Diakonissestiftelsens uddannelsescenter med uddannelsens samfundsvidenskabelige, teologiske og pædagogiske profil. På den måde har Uddannelsescentret været modelskabende for udvikling af synergier på tværs af forskellige fagligheder på Diakonissestiftelsen.

NYE FAGLIGE UDVIKLINGSSPOR

De sidste 30 år er også det pædagogiske område blevet udbygget. Helt fra Diakonissestiftelsens grundlæggelse har børn haft et særligt fokus. Og siden opførelsen af bygningerne på Peter Bangs Vej har børneinstitutioner været en af aktiviteterne på stedet. Derfor var det velkomment, da Frederiksberg valgte at placere yderligere to dagsinstitutioner på Diakonissestiftelsen. Først kom vuggestuen Mariagården i 1986, som senere blev udvidet med en børnehave i 1994, og i 1992 kom Louisegården til, så de tre børneinstitutioner tilsammen i dag tager sig af ca. 350 børn.

Der blev også først i 1990'erne taget beslutning om at oprette psykiatriske botilbud med fokus på at skabe et rehabiliterende botilbud til borgere med psykiatrisk sygdom. I 1994 etableres psykiatriske bofællesskaber både på Dronningensvej på Frederiksberg og i Hvide Hus i Gentofte i tilknytning til plejehjemmet Salem. I 1996 blev der etableret yderligere et bofællesskab på Dronningensvej, og i 2003 blev Gule Hus i Gentofte udvidet med et psykiatrisk dagcenter.

Til Diakonissestiftelsens nyere historie hører også en mere systematisk tilknytning af frivillige. I 2006 blev Café Kram – som var en del af Sundhedscentret – indviet. Café Kram drives langt hen ad vejen af frivillige, ligesom der i årene er blevet tilknyttet frivillige til en række opgaver lige fra mentorer på UC Diakonissestiftelsen, besøgsvenner, værtindefunktioner, Loppeshoppen, sociale og kulturelle aktiviteter i børneinstitutioner, for de ældre og de studerende med videre. Frivilligheden udgør i dag et strategisk indsatsområde, som både giver fællesskab for den enkelte og medvirker til nytænkning af måden at levere ydelser på.

STÆRKT UDGANGSPUNKT FOR FREMTIDEN

Diakonissestiftelsen står i 2013 styrket som en markant og unik aktør på social-, sundheds- og uddannelsesområdet. Unik i kraft af sit kristne

værdigrundlag, som har vist sig holdbart og værdiskabende i forhold til brugerne. Markant på grund af sit fokus på faglighed og muligheden for samspil og synergier mellem fagligheder. Men også på grund af et strategisk fokus på social innovation gennem inddragelse af frivillige.

Den nationale udvikling på sundheds-, social- og uddannelsesområdet efterspørger nytænkning og sammenhængende løsninger, der baseres på viden om, hvad der virker. Diakonissestiftelsen har netop en størrelse og organisation, der kan imødekomme behovet for både hurtigt at omstille sig og tilpasse sig nye målgrupper. Dertil kommer, at dannelsen af fem fagcentre i 2012 (læs mere fra side 28-37) er med til at sikre, at Diakonissestiftelsen også i fremtiden har et ledelsesmæssigt fokus på at dyrke nysgerrigheden og iderigdommen til at gå nye veje.

